ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от професор доктор Стефан Иванов Мичев
за дисертационния труд на Ивайло Ангелов Йотов на тема:
„Мениджмънт на иновационното развитие на българската отбранителна индустрия“, представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)

2026

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Актуалността на изследвания в дисертацията научен проблем е доказана убедително от докторанта: *„Актуалността на темата се обуславя от острата научно-теоретична и практическа потребност от модернизация и преструктуриране на българската отбранителна индустрия в отговор на съвременните изисквания за конкурентоспособност на отбранителните продукти и тяхната съвместимост със стандартите на НАТО и ЕС“*.

Съгласен съм с една от основните тези на докторанта, че оптимизирането на производствения капацитет и преходът към интелигентна електронна среда за управление изискват задълбочен научен анализ на функционалните възможности за развитие на българската отбранителна индустрия, като значим фактор за развитието на икономическата и националната сигурност на държавата.

Дисертационният труд е с обем 206 стандартни страници. Той е структуриран в увод, три глави, общи изводи и препоръки, заключение.

С помощта на научния ръководител докторантът сполучливо е определил обекта и предмета на изследването, както и основната цел.

Висока оценка заслужава декомпозирането на целта в седем изследователски задачи, които са решени успешно и придават завършеност на изследването. Между тях искам специално да отбележа задачите под номера 4, 5 и 6:

4. Да се предложи научно обоснована система от целеви показатели за оценка на иновационното развитие на ОИБ и на тази основи да се предложи система за управление на иновационното развитие на ОИБ.

5. Да се направи прогноза за основните направления на иновационното развитие на ОИБ, при отчитане на научно-техническата и индустриалната политика на Република България.

6. Да се разработи и структурира цялостен Концептуален модел за управление на иновационното развитие на ОИБ, включващ браншови органи, междусекторен координационен съвет и иновационен клъстер по примера на фирма „Йотов и син“.

За решаването на поставените задачи са използвани общонаучни методи, както и специални изследователски методи като икономико-статистически методи, моделиране на управленски процеси, графично и таблично представяне на данни.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

В дисертационния труд е изследван значим за теорията и практиката проблем. Поради ограниченията на обема на становището няма да се спирам подробно на постигнатото в отделните глави.

Ще отбележа само, че в първа глава: *„Теоретични аспекти на иновационното развитие на отбранителната индустриална база*“ сполучливо е прецизиран понятийния апарат, който се използва за анализ в областта на иновациите и отбранително-икономическия потенциал и са идентифицирани позитивните и деструктивните фактори и системни проблеми по отношение на иновационните възможности на фирмите от сектора в условията на пазарно стопанство.

Втората глава на дисертационния труд: *„Иновационното равнище на отбранителната индустрия на Република България“* е посветена на анализ на реалната икономическа и секторна среда у нас и на тази основа е направена оценка на състоянието и потенциала за иновационното развитие на българската отбранително-технологична и индустриална база. Предложена е система от целеви показатели за оценка на иновационното развитие в сектора.

Без да омаловажавам постигнатото в първите две глави, смятам, че най-висока оценка заслужава разработването на трета глава: *„Концептуален модел за управление на иновационното развитие на отбранителната индустрия на Република България“*. В тази глава е проектиран и структуриран цялостен модел, в който са интегрирани функциите на браншовите органи, междусекторният координационен съвет и изграждането на иновационни клъстери по логиката на модела на „тройната спирала“ (държава-наука-

бизнес). Моделът е практически тестван и ситуиран на корпоративно ниво чрез инженеринг на дейността на конкретен стопански субект – „Йотов и син“ ООД.

Специално искам да подчертая, че след всяка глава са направени важни изводи, а в края на дисертационния труд, в частта Общи изводи са направени *интегрирани изводи* (определението е на докторанта), като сред тях смятам за особено важен изводът под № 5: *„Иновационното развитие на високотехнологичния отбранителен сектор изисква съчетаване на държавно регулиране и пазарни механизми, посредством прецизен баланс между държавно планиране и частна предприемаческа инициатива“*.

Приемам заявените от докторанта научни и научноприложни приноси и смятам, че те отговарят на изискванията към един дисертационен труд. Според мен най-важни са научните приноси под № 2 и № 3, както и научноприложните приноси под № 2 и № 3.

Авторефератът отговаря на изискванията. Той е самостоятелно произведение, в което са представени изчерпателно основните постижения в дисертационния труд.

Публикациите по дисертацията осигуряват необходимата публичност на постигнатите резултати.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Дисертационният труд е лично дело на Ивайло Ангелов Йотов. Използваните източници са добросъвестно цитирани. Не съм установил плагиатство и не съм получил сигнал за плагиатство в дисертационния труд и публикациите по него.

4. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки. Основната ми препоръка е резултатите от изследването да получат необходимата публичност чрез издаването на отделен монографичен труд.

5. Заключение

Представеният дисертационен труд на Ивайло Ангелов Йотов отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

6. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Мениджмънт на иновационното развитие на българската отбранителна индустрия“ и съм съгласен Ивайло Ангелов Йотов да получи образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната).

Дата: Член на научното жури:

17. 09. 2026 г. проф. д-р Стефан Мичев

MILITARY ACADEMY "G. S. RAKOVSKI"

O P I N I O N

From professor Stefan Ivanov Michev, PhD

for the dissertation work of Ivaylo Angelov Yotov on the topic: "MANAGEMENT OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE BULGARIAN DEFENSE INDUSTRY",
submitted for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.1. "National security", doctoral program "Organization and management outside the sphere of material production (Security and defense management)

2026

1. Relevance and significance of the developed scientific problem

The relevance of the research in the dissertation scientific problem is convincingly proven by the doctoral student: "The relevance of the topic is determined by the acute scientific-theoretical and practical need for modernization and restructuring of the Bulgarian defense industry in response to modern requirements for the competitiveness of defense products and their compatibility with NATO and EU standards".

I agree with one of the main theses of the doctoral student that the optimization of production capacity and the transition to an intelligent electronic management environment require a thorough scientific analysis of the functional possibilities for the development of the Bulgarian defense industry, as a significant factor in the development of the economic and national security of the state.

The dissertation work has a volume of 206 standard pages. It is structured in an introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, and conclusion.

With the help of the supervisor, the doctoral student has successfully defined the object and subject of the research, as well as the main goal.

High marks deserve the decomposition of the goal into seven research tasks, which have been successfully solved and give completeness to the research. Among them, I would like to specially note the tasks under numbers 4, 5 and 6:

4. To propose a scientifically based system of target indicators for assessing the innovative development of OIB and on this basis to propose a system for managing the innovative development of OIB.

5. To make a forecast for the main directions of the innovative development of OIB, taking into account the scientific, technical and industrial policy of the Republic of Bulgaria.

6. To develop and structure a comprehensive Conceptual model for managing the innovative development of OIB, including branch bodies, an inter-sectoral coordination council and an innovation cluster following the example of the company "Yotov and Son".

To solve the tasks set, general scientific methods were used, as well as special research methods such as economic and statistical methods, modeling of management processes, graphical and tabular presentation of data.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation work

The dissertation work examines a problem that is significant for theory and practice. Due to the limitations of the volume of the opinion, I will not dwell in detail on what has been achieved in the individual chapters.

I will only note that in the first chapter: “Theoretical aspects of the innovative development of the defense industrial base” the conceptual apparatus used for analysis in the field of innovations and defense-economic potential has been successfully refined and the positive and destructive factors and systemic problems regarding the innovative capabilities of companies in the sector in the conditions of a market economy have been identified.

The second chapter of the dissertation: "The Innovation Level of the Defense Industry of the Republic of Bulgaria" is dedicated to an analysis of the real economic and sectoral environment in our country and on this basis an assessment of the state and potential for the innovative development of the Bulgarian defense-technological and industrial base is made. A system of target indicators for assessing the innovative development in the sector is proposed.

Without belittling the achievements in the first two chapters, I believe that the highest assessment deserves the development of the third chapter: "Conceptual model for managing the innovative development of the defense industry of the

Republic of Bulgaria". In this chapter, a comprehensive model is designed and structured, in which the functions of the branch bodies, the inter-sectoral coordination council and the construction of innovation clusters are integrated according to the logic of the "triple helix" model (state-science-business). The model has been practically tested and situated at a corporate level through engineering the activities of a specific business entity – "Yotov & Son" Ltd.

I would especially like to emphasize that important conclusions are made after each chapter, and at the end of the dissertation, in the General Conclusions section, integrated conclusions are made (the definition is up to the doctoral student), among which I consider conclusion No. 5 to be particularly important: "The innovative development of the high-tech defense sector requires a combination of state regulation and market mechanisms, through a precise balance between state planning and private entrepreneurial initiative".

I accept the scientific and applied science contributions declared by the doctoral student and believe that they meet the requirements for a dissertation. In my opinion, the most important are the scientific contributions under Nos. 2 and 3, as well as the applied science contributions under Nos. 2 and 3.

The abstract meets the requirements. It is an independent work in which the main achievements in the dissertation are comprehensively presented.

Publications on the dissertation provide the necessary publicity for the achieved results.

3. Opinion on the presence or absence of plagiarism

The dissertation is the personal work of Ivaylo Angelov Yotov. The sources used have been cited in good faith. I have not identified plagiarism and have not received a signal of plagiarism in the dissertation and the publications on it.

4. Critical remarks and recommendations

I have no significant critical remarks. My main recommendation is that the results of the study receive the necessary publicity through the publication of a separate monographic work.

5. Conclusion

The presented dissertation work of Ivaylo Angelov Yotov meets the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation.

6. Evaluation of the dissertation

I give a positive evaluation of the dissertation on the topic: "Management of the innovative development of the Bulgarian defense industry" and I agree that Ivaylo Angelov Yotov will receive the educational and scientific degree "doctor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.1. "National security", under the doctoral program "Organization and management outside the sphere of material production (Security and defense management).

Date:
17. 09. 2026

Member of the scientific jury:
Prof. Dr. Stefan Michev